

Men vel at mærke, denne Kommission maa ikke være en ensidig Folketingskommission. Den skal være en fyldig Repræsentation baade for Folketinget og for Landstinget, eventuelt forøget med et sagkyndigt, historisk og juridisk Element. Kommissionen bør stilles ganske frit, kun med Paalæg om at udarbejde Forslag til en Forandring af Grundlovens 4de Kapitel.

L. Rasmussen (Vejle Amts 1ste Valgkreds): De Forhandlinger, der have været førte her i de sidste to Dage angaaende Grundlovsændringen, have været mig ikke saa lidt af en Skuffelse. Jeg havde ikke tænkt mig, at naar der kom et Forslag, som gik ud paa Afskaffelse af den privilegerede Valgret og gjorde det muligt at naa frem til folkeligt Selvstyre, skulde Førerne for de Partier, der endnu kalde sig Venstre, modsætte sig noget saadant. Men naar jeg er bleven skuffet, kan det være, det er, fordi jeg endnu er noget ung i Gaarde her og endnu har den Tro, at Ord og Handling i nogen Grad skulle følges ad. Nu har jeg imidlertid set, hvorledes det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) og det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) ikke een, men mange Gange have understreget, at den Regering, der mødte frem med dette Forslag her, var svag, at den var at ligne med en lille Dreng, der gav Løfter om, hvad han vilde udrette, naar han blev stor. Men det forekommer mig netop, at denne Bebrejdelse i særlig Grad rammer det ærede Medlem fra Ringkøbing. Da i 1901 Venstre kom til Styret herhjemme, kom der en saa stærk Regering, at den var en ren Modsætning til den nuværende, hvad angaar Tilslutning i Folketinget og direkte Tilslutning ude i Befolkningen. Det var saadan i 1901, at Reformpartiet, om det havde villet den Gang, kunde have skaffet sig Flertal i Landstinget. Højre stod reduceret og ødelagt, havde kun ganske faa Repræsentanter hernede i Folketinget og stod splittet og delt oppe i Landstinget, og vilde Venstre i 1901 straks have ført Kampen videre og have sagt: Nu ville vi have et saadant Grundlag, at vi virkelig kunne gennemføre det, vi ønske at gennemføre, er der ingen Tvivl om, at man i 1901 havde haft Magt til at skaffe sig et Flertal i Landstinget til Gennemførelse af en Grundlovsændring.

Det var for saa vidt heller ikke mere, end man kunde vente, man havde gjort. Hvis vi nemlig se paa Programmet af 1872, det Program, Venstre skrev, da det første

Gang var blevet Flertal her i Folketinget, se vi netop, at dette Program indledes med dette, at det første, Venstre har at gøre, naar de faa Magten, naar de komme saa vidt, at de i Virkeligheden gennem Regeringen kunne gennemføre store Ting, det skal være at overvinde den privilegerede Valgret i Landstinget. Venstreprogrammet af 1872 indledes saaledes: „Juni-Grundloven i dens fulde Omfang er Folkets moralske Ret. Vor Udvikling bør derfor fremmes i denne Grundlovs Aand. I Henseende til borgerlig og politisk Lighed og Frihed bør enhver stilles lige uden Hensyn til Stand og Formue. Ubegrundede Forrettigheder afskaffes; alle for en sund aandelig og materiel Udvikling hemmende Baand løses.“

Det saa Venstre altsaa i 1872, at forinden man kunde naa frem til det, man kalder „virkelig folkeligt Selvstyre“, maatte der begyndes med en Kamp imod Landstinget. Og nu stod Venstre fra 1901 til 1903 med et stærkt Vælgerfolk bag sig, og Socialdemokratiet stod rede til at yde Regeringen Støtte, skønt den vel i sig selv var saa stærk og havde saa stor Tilslutning ude i Befolkningen, at den ikke behøvede at regne paa Støtte fra andre Partier. Men i Stedet for at søge at udvide denne Magt til ogsaa at raade i Landstinget, glemte man rent dette og lod Højre sidde deroppe og blive stærkere og stærkere i Kraft af de Fejlgreb, som bleve begaaede fra Regeringens Side. Derfor er Resultatet ogsaa blevet, at naar det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) nu kan staa op og fortælle om de store Reforme, der ere gennemførte i hans Regeringstid, i Tiden siden 1901, saa er der ikke en eneste af de Reforme, i alt Fald af dem, der betyde noget, uden at Højre i Landstinget har skrevet sit Navn, har sat sit Præg paa dem, har været med til at sige: I raade ikke alene nede i Folketinget; vi have ogsaa et Ord og et stort Ord at skulle have sagt. I Stedet for at søge at overvinde denne Modstand, har Venstre, da de havde Magten, glemt at benytte denne Magt. Ja, man faar det Indtryk, at Venstre ikke har ønsket at sejre, den Gang de kunde sejre, fordi det, hvis de sejrede, vilde betyde, at de skulde gennemføre deres Program uden Afslag. Nu er der ikke gennemført en eneste Reform, uden at Landstinget har sat sit Præg paa den.

Saa kommer der nu en ny Regering, og denne siger, at det, der først skal til, for at den almindelige Valgret kan blive raadende, er en Kamp mod den privile-